

Cumhuriyet H. Partisi Beşinci Kurultayı Dün değişmez başkan ve Reiscumhurumuz ismet İnönünün bir hitabesile Büyük Millet meclisinde açıldı

Millî Şefimiz bu hitabelerinde ezcümle şunları söylediler: *C. H. Partisi Kurultayı münasebetile:*

Parti Nedir, Ne için Kurulmuştur.

YAZAN: H. M. Karagülle

Cumhuriyet Halk Partisi nin beşinci büyük kurultayı dün sabah Ankarada Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında toplanmıştır. Mesaisi takriben bir hafta kadar sürecektir.

Bu münasebetle Cumhuriyet Halk Partisi ve üdeleri hakkında bir kaç söz söylemek isteriz:

Halk Partisi, vatanı inkırazdan kurtarmak üzere 1919 da ileri atılan millî kahraman Ebedî Şef Atatürkün ilk kurduğu Anadolu ve Rumeli müdafaa-i hukuk cemiyetinin istihalesinden ibarettir. Bu cemiyetin gayesi vatanı düşman istilasından kurtarmak ve tam istiklâle kavuşturmaktır. Bu gaye tahakkuk ettikten, yani vatan düşman istilâ ve ısgallerinden kurtularak 1923 Lozan muahadesiyle de siyasi ve iktisadî istiklâle kavuştuktan sonradır ki memleket normale hayat avdet etmiş, Anadolu ve Rumeli müdafai hukuk cemiyeti yerine geçen Halk Partisi millî birlik etrafında millet ve cumhuriyet esaslarına tevfikân inkilâp hareketlerine başlamış 1924 de (Cumhuriyet) kelimesinin ilâvesiyle Cumhuriyet Halk Partisi ünvanına inkilâp etmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi, onu teşkil eden keimelerin de manasından anlaşılacağı üzere bütün milleti nefsinde toplayan ve ayrılık, gayrılık gözetmeyen siyasi bir teşekküldür. Eski, karışık Osmanlı idaresindeki içki maî zümreler farklarının aksi ne olarak bu gün Türkiye cumhuriyatında sınıf farkları ve imtiyazlar kalmamıştır.

Milletin hakimiyetiyle asri bir devlet kurmak, kanunu her kuvvetin üstünde hakim kılmak Cumhuriyet Halk Partisinin gözetdiği başlıca esaslardır.

Yeni devlet teşkilâtı kuruldukça ve cumhuriyetle beraber yeni devleti fark ve temyiz eden diğer vasıflar kararlaştıkça Halk Partisinin mefhumları da genişlemiş halkçılık ve cumhuriyetçilikle beraber milliyetçilik, lâiyklik, devletçilik ve inkilâpçılık esaslarını ihtiva etmiştir.

Bu sayede Halk Partisinin ana prensiplerinde tekâmül etmiş mevzular görüyoruz. Altı okla ifade edilmek istenilen bu mevzuların herbiri yüksek bir esasa ve hizmete dayanmaktadır.

Bu hususta daha sarıh bir fikir edinmek için şu kısa izahatı da vermeği lüzumlu gördük.

Cumhuriyetçilik demek millet idaresinin ve hakimiyetin kendisi demektir. Cumhuriyette millet kendi iradesi altında seçmekte olduğu en lâyık velâdını devletin başına getirmektedir. Millî cidalen evvel ise Şultanların şahsî ve keyfi irade ve idareleri hakim bulunuyordu ve bu keyfi hakimiyet memleketi cahilâne idare ettiği cihetle asırlar

ca geri bırakmıştır. Gerçi 1908 de meşrutiyet de kurulmuştu. Fakat ne çare ki zaten aciz ve mütereddi olan padişah, sülâle si ve etrafındakilerinden hiçbir kimsenin memleketin muhtaç olduğu nizâm ve intizamı kurması mümkün olmamış, milletin mukadderatı çok defa bir kaç maceraperestin eline kalmıştı. Felâketler birbirini takip etmişti ve nihayet milletin iradesiyle yüksek vatandaşın kabiliyetleri haiz ve vatanı devletin başına ve millet şefliğine geçmesi lüzumu kendiliğinden tezahür etmişti. İşte bu lüzuma mebnî Ebedî Şef Atatürk Cumhuriyeti ilân etmiş ve yine milletin iradesiyle kendisi ilk olarak tanıdığımız büyük Cumhurreisi intihap olunmuştu.

Milliyetçilik gırası, eski devirde meşhul bir şeydi. Umumi «İslâm» namı altında Türk milletinin mevcudiyeti bile inkâr edilmişti. Bütün dünya milletleri milliyetçilik gayretile harekete geçtikleri bir sırada büyük Türk milletinin ihmalkâr eski idarelerin gafleti neficesinde benliğini ve büyük hüviyet ve mazisini unutmaya bittabi caiz değildi. Türk, hüviyetini ve benliğini ancak yeni Cumhuriyet idaresinin esas tuttuğu milliyetçilik sayesinde tekrar elde etmiştir. Artık istikbal onundur. Millî birlik onun için en büyük mesnettir.

Halkçılıktan anladığımız mâna şudur ki: İrade ve hâkimiye tin kaynağı bizzat millettir. Millet ise halk kütelerinden teşekkül eder. Bu küteler arasında sınıf farkı ve imtiyazlar yoktur.

Devletçilik, umumî mânada devletin milletin namına ve menfaatına olan yapıcılık kudreti ve vasfını ifade eder. Herşeyin üstünde olan devlet, milletin umumî menfaatlerine uygun olan işleri yapar. Ferdî teğebbüsleri himaye etmekle beraber hususî müesseselerin ve fertlerin yapamayacakları işleri başarır ve devletin bu faaliyeti bilhassa iktisat ve Nafia hareketlerinde tecelli eder. Devletçilik vasfı olmasaydı onbeş yıllık kısa bir zaman içinde bunca iktisadî müesseseler doğmaz ve bunca Nafia eserleri vücude getirilmezdi. Devletin otoritesi amme nizâmı için en büyük teminatıdır.

Lâiyklikten maksat, devlet ve dünya işlerinin dinden ayrılması, bu işlerde dinin tesiri olmamasıdır. Devlet, vicdanlara ve nizâmı bozacak mahiyette olmayan akidelere hürmetkârdır. Fakat milleti asırlarca kara cehalet ve taassup içinde bırakan ve bütün yenilik ve ileri hareketlere mani olan din perdesi altındaki faaliyetlere katî surette ve bihakkin muhaliftir.

İnkilâpçılıktan da sunu anlıyoruz: Hayatta durma yoktur. Hayat, hareket demektir. Bu ha-

—Sonu İkinci—

İnsanlık yeni bir boğazlaşma âfetine düşerse milletimiz kendisine düşen vazifeyi kahramanca, hakkile ve tamamile yapacaktır.

Kahraman milletimizin varlığı insanlık için ölçülmez bir kıymet, bulunmaz bir nimettir.

Partimizin aziz andı, vazife icabını en asil bir borç tanımaktır.

Ankara 29 - Cumhuriyet Halk Partisi beşinci büyük kurultayı bu gün saat onda Türkiye Büyük Millet Meclisinde toplanmıştır. Ankara'daki bütün binalar, caddeler bayraklarla süslenmiştir.

Meclis binası önünde sekiz bin mütevaciz halk toplanmış ve gelecekteki delegeleri görmek ve değişmez Şef İsmet İnönünün hitabelerini dinlemek için intizarla bulunuyor ve kongreyi yakını bir alâka ile takip ediyorlardı.

Delegeler vaktinden çok evvel meclis salonuna gelmişlerdi. Herkes celsenin açılmasını ve Millî Şefin nutkunu sabırsızlıkla bekliyorlardı.

Meclis localarında davetliler başta Sovyet, İngiliz, Fransız, Afgan, İran, Yunan elçileriyle elçilik erkânı, kor diplomatikler, gazeteciler görülüyor.

Tam saat onda Millî Şef Reiscumhur İsmet İnönünü refakatlerinde Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda, Başvekil Refik Saydam olduğu halde meclis önündeki halkın coşkun tezahüratı ve şiddetli alkışları arasında geldiler. Bir askerî kıta selâm resmini ifa etti ve bando istiklâl marşını çaldı.

Meclise giren reiscumhurumuz dakikalarca süren alkışlarla delegeler arasında yer oldular. Başvekil ve Parti Reis vekili Refik Saydam kürsüye gelerek parti nizamnamesinin 34 üncü maddesine göre, kurultayın açılışını için yoklama yapılacağı bildir. Demişler.

Ve yoklama yapılmıştır. Ekseriyetimiz vardır, kurultayı açıyorum. Söz Partî Genel Sekreterliğindedir.

Parti Genel Sekreteri söz alarak:

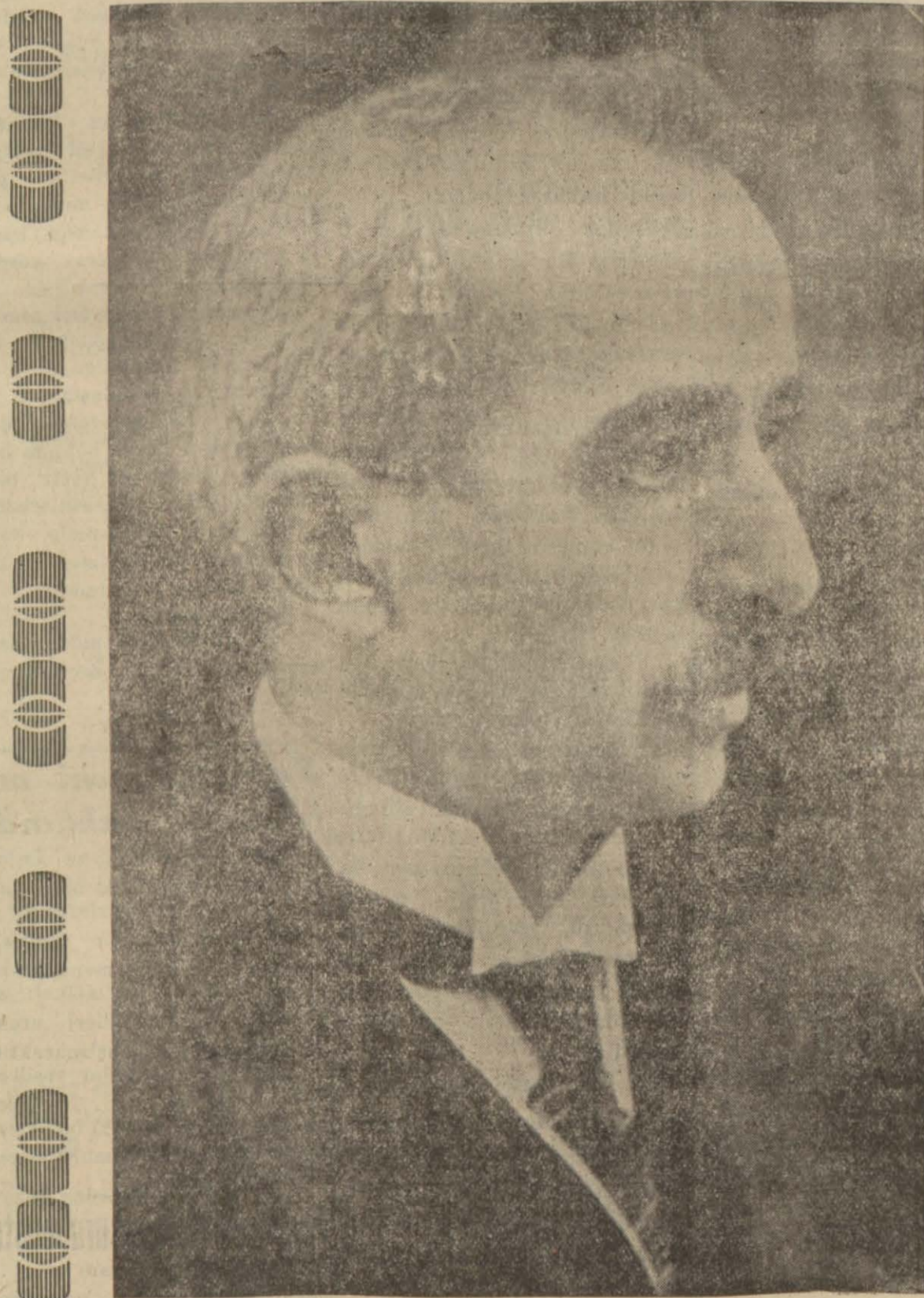
Dahilî nizamnamemizin 35 inci maddesi mucibince iki reis vekili seçilmesi icap ediyor, demiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi ve Çankırı mebusu Mustafa Abdülhalik Renda ile Seyhan mebusu Hilmi Uran reis vekilliklerine müttefikân seçilmişlerdir.

Bundan sonra altı kâtiplik seçimi yine nizamnamenin 35 inci maddesi mucibince yapılmış ve kâtipliklere Edhem Menderes Aydın delegesi, Dr. Hayralah diğer İstanbul elegesi, Cavit Oral Niğde mebusu, Mecit Özgören Kütahya mebusu, Sadri Er-

Cumhuriyet idaresi, Türk milletini siyasi olgunlukta milletler ailesinin sağlam karakterli bir uzvu olarak tebarüz ettirmiştir

Köylülerimizin gerek tahsil ve gerekse geçim hususunda seviyesini yükseltmek başlıca hedefimizdir.

Biz, milletler arasında emniyetin avdet etmesini temin edecek tarihi, sempati ile selâmlıyacağız.

tem Kütahya mebusu, Hilmi Altınoğlu Ankara delegesi seçilmişler ve bu suretle divanı riyaseli teşekkül etmiştir.

Söz Millî şefindir.

Bunu müteakip sürekli alkışlar arasında Reiscumhurumuz ve Partimizin değişmez başkanı İsmet İnönü kürsüye gelerek her cümlesi sürekli alkışlarla kesilen çok kıymetli bir hitabede bulunmuşlardır.

Hitabelerinden not edebildiklerimiz kısımları yazıyoruz:

Reiscumhurumuzun hitabeleri

Büyük Kurultayın sayın üyeleri:

Cumhuriyet Halk Partisinin beşinci büyük Kurultayını açıyorum. Yüce şahsiyetlerinizi muhabbetle selâmlarım.

Sizin temiz hislerinize tercüman olarak bir ferdi olmakla gurur duyduğum Türk milletini saygularla anarım.

Beşinci büyük kurultayda Partimizin kahraman müessi-

si sevgili Atatürkün aramızda bulunmamasını düşünerek derin bir elem içindeyim.

Büyük Şef, millî dâvayı, millet içinde vücutlandırılan Kurultayı ana temel itihaz etmişti. Kurultaya derin itimad ve itibarı vardı.

Büyük partiyi kuran, sağlam, sarsılmaz rejimi yaratan ebedî şefimizin hatırasını taziz için Kurultayı beş dakika sükkûta davet ediyorum.

—Sonu İkinci—

Yazan:
Henri
Bordeaux

SICAK KÜL

Çeviren:
Ceziye
Olca

— 22 —

Diğer genç kızlar huzuru, emniyeti evlerinin içinde bulabiliyorlar. Ana ve babaları çocukları için mümkün olduğu kadar anlaşmağa uğraşıyorlar. Evet bütün diğer genç kızlar? Sonra onun gibi aynı akibete uğramış aynı isyan ve elem için de yaşayan tanıdığı arkadaşları vardı. Çocukları olduktan sonra bir ana ve baba ayrılma mağa gayret edecekti. Şimdi ilk defa bu halledilmesi güç sualleri kendi kendisine soruyor. Onu, bu kadar ince bir itina ile evine kabul eden ve hakiki babası olan bu erkeği tanıdığı bir çok erkeklerin fekinde bulduğuna şaşmıyor, hayır. Fakat karısını ve çocuğunu terkeden bir insan di o. Unutamıyacak asla unutamıyacak ve ona, bu yabanci babasına kalbine düşüncelerine girebilmesine müsaade etmiyecekti! Muvaffakatını aldıktan ve evlendikten sonra onu bir daha görmek bile istemiyecakti! Ona mukavemet göstermeden alışır gibi yakınlaşacak ve sonra bir yıldırım süratle onu biraz sarak bütünlük uzaklaşacakti. İş te vade hulul etti. Nikol babasından borcunu istiyecek. Piyer Lanjede maksadın haricine çıkmıyacakti artık.

Acaba kızına ufak bir itimat bile telkin edememişmiydi? Kızının kalbinde kendisine karşı küçük bir evlat hissi, tecessüsü uyanmamışmıydı?

— Demek evlenmeme muvafakat ediyorsunuz? [Tebeşümle] gitmezden evvel sizinle görüşmem lâzım. Asyanızın küçük bir kraliçesi gibi beni kabul ettiğiniz, beni en büyük illifatlara garkettiğinize size müteşekkirim — Sız benim hakikatte küçük kraliçem değildiniz Nikol? Nikol ani bir sabırsızlıkla: — Pek iyi bilirsiniz ki hayır. Demek muvaffakat ediyorsunuz.

Piyer Lanjede, hükümünü, kararını verirken sesinin biraz sert çıkan tonunu farketmez.

Tahkikatımı ikmal ettim, maalesef muvaffakat edemeyeceğim. Ailesi, serveti, ve servetin mebedi hakkında itiraz etmeğe hakkım yok. Fakat, bu genç işsiz, mesleksiz, tahsilsiz sonrada karakterli bir insan. Bugünün gençliği artık çalışma sahasından uzak kalamıyacak bir vaziyettedir. Bütün servetler tehlike altındadır. Çalışmak mecburiyeti var. Çalışmanın fezailini takdir edersiniz sizde. Mekteplerde öğretilen darbimeseller arasında bilemem hatırlarmısınız: «Tenbelik bütün düşün ahlakın anasıdır.» derler.

Beklemediği bu red cevabı karşısında Nikol şaşırır fakat, biraz evvel hayretle takdir ettiği erkeğin şimdi kendisine düşün olduğunu görünce müdafaa hattına derhal geçer onu tahkir etmek ister.

— Babam, yani övey babam demek istedim. Mösyo dö Noru ada işsiz güçsüz bir insandır. Annemi bir gün bile bedbaht etmemişti.

— Harlete iyi çalışmıştı. — O vakit evli değildi. — Şimdi mösyo dö Noruayı bir tarafa bırakalım, biz kendimizden konuşalım. Sizin gibi zeki bir kızın ..

— Benim zeki olduğumu ne reden biliyorsunuz?

— Bakışlarınızdan, biraz evvel beni şu antikalar üzerinde konuşurken dinleyen nazarlarınızdan akladım. Sizin karakterde bir genç kız bu manasız silik erkekle yaşayamaz.

— Onu tanımıyorsunuz.

— Onu bir defa gördüm.

Bence کافی.

— Ne kadar haksızsınız!

— Onu size nasıl tanıdığımı tamamilen anlatmamı istemeyiniz rica ederim.

— Bilakis biliyorum. Haksız olarak onu itham etmenizi kabul edemem.

Piyer Lanjenin kızına anlatacağı, göstereceği hiç bir delil yoktu, kuvvetli ve elim zanlar, sonra, insanları aldatmayan kuvvetli bir hissikablevuku. Hatta meslekdaşı Emil Randan bu hususta kendisini ikaz etmemişmiydi? Piyer şu genç rakibinin yani kızının mısırrane kararlarını değiştirmesine kendisini ikna edecekti.

— Onu itham etmiyorum Nikol, sadece düşünmenizi istiyorum.

— Hem çok düşündüm.

— Fakat siz, şu Şarî Donu-yu sevmiyorsunuz.

— Onu sevmeyi kim söylemiş size?

— Sız Nikol, beni ilk ziyaret ettiğiniz gün ondan o kadar alakasız, bahsetmişinizki, evinizden uzaklaşmak için onunla evlenmeği tercih etmenizi de gizli-yemezsiniz. Evinizden neden uzaklaşmak istiyorsunuz? Söyleyin bana.

— O bana ait bir şey.

— Bedbahtsınız orada?

— Hayır.

— Sizi anlamıyorum. Sevmediğiniz, hürmet etmediğiniz bir erkeğin kolunda uzaklaşmak istiyorsunuz.

Babasının mukavemeti genç kızı asabileştirdiyordu. Onu mağut etmek için aşk komedisini oynamaya razıydı. Evet aşk komedisini? Bir kız kadar güzel, bir kadın kadar nazlı tavırlarıyla bu genç erkeğe karşı sanki neden lâkayt olacaktı.

— Yanlıyorsunuz mösyo. Onu hem seviyorum hem onunla evleneceğim.

Mösyo tabii oralarında aşılmış zannettiği mesafeyi silmiş, yok etmişti. Piyer Lanje yeşil bir sesle yalvarır gibi:

— Benim arzularıma rağmen mi Nikol?

— Evet arzularınıza rağmen maalesef Sizin muvaffakatınızı bir şey için, mânasını tarif edemeyeceğim bir şeye hürmeten istemişim. Biliyorsunuz ya buna ihtiyac yok bu gün. Yani kanunlar annenin göstereceği kolaylığı کافی addediyor.

— Fakat mümanaat etmek ve izdivacınızı gerilemek hakkınızda bana veriyor.

— Sebepsiz bir müdahale.

— Davamı kaybediyorum anlıyorum fakat, hiç olmazsa hayatınızı bağlamak istediğiniz erkeği daha çok tanımak için size uzun bir zaman temin etmiş oluyorum.

— Bu münasebetsiz ve fena bir hareket.

Piyer Lanje, kalbine doğru saplanan bu acı kin oklarına karşı kendisini kuvvetle müdafaa eder:

— Fenamı dediniz? Oh, Nikol bunu nasıl böyle düşünbil-diniz? Mademki bu güne kadar fena tanınmış bir baba olarak beni muhakeme ediyorsunuz, bu kabahatlerimi affettirmek istiyordum.

— Tek fırsatı kaçırmadan beni kendinize celbetmeğe uğraşarak halâ fenahklarımıza devam etmek istiyorsunuz.

— Sizin bedbaht olduğunuz düşünüyorum için? Hayır Nikol, yanıyorsunuz.

— Tek fırsatı kaçırmadan beni kendinize celbetmeğe uğraşarak halâ fenahklarımıza devam etmek istiyorsunuz.

— Sizin bedbaht olduğunuz düşünüyorum için? Hayır Nikol, yanıyorsunuz.

— Sonu var —

Reisicumhurumuzun hitabeleri

Birinciden artan

«Burada meclis beş dakika süküt etmiştir».

Sayın arkadaşlar!

Beşinci Büyük Kurultayı bütün gönülden kaplıyan müsabet, vatan için yüksek şartlar içerisinde açıyorum.

Partimiz vatanın bağrında toplanmış her vatandaşa müsavi ve şamil emniyet ve hizmet şartlarını fiilen temin etmiştir.

Cumhuriyet idaresi, Türk milletini siyasi olgunlukta milletler ailesinin sağlam karakterli bir unsuru olarak tebarüz ettirmiştir.

Büyük Millet Meclisinin son seçimi Türk milleti için hakiki bir muvaffakiyettir.

Vatandaşlar millet vekillerini seçerlerken vatan mukadderatını ele alacaklar için bir vazife hissile alâka göstermişlerdir.

Millet vekillerinin seçimi cesareti artıran katı ve müsabet bir muvaffakiyetle neticelenmiştir.

Partimiz bu teşebbüsünü ilerideki bütün seçimlerde de ha geniş miqyasta tatbika çalışacaktır.

Aziz arkadaşlar!

Siyaset hayatında tecrübe geçirmiş adamlar olarak memleketimizin ihtiyacına en uygun olan Halk idaresi usulünü kemale getirmek emelindeyiz. Bu yolda temiz bir gaye ile çalışıyoruz.

Halkı, ilerlemiş bir seviyeye terketmek başlıca emelimizdir. İyi bir Halk idaresinin siyasi idarede ana prensipleri, seçimlere halkın samimi olarak iştirak etmesi, hükümetin ve Büyük Millet Meclisi hiç şüphe götürmez bir tarzda bulunması ile hülâsa edilebilir.

Mebus seçiminde olduğu gibi parti intihabında ve belediye intihabında yer yer ve ansızın yeni intihaplar yapılarak halkın teşkilatımız üzerinde muhabbet ve itimatlarını daima yoklamak ve kuvvetlendirmek kararındayız.

Büyük Millet Meclisinin faaliyeti vatandaşlara hakiki bir huzur verecek şekilde feyizli bir tekâmül halindedir.

Hükümet işleri millet vekillerinin ciddi bir mürakabesi altında olduğu halde Cumhuriyet hükümetinin itibar ve muvaffakiyetini artırmak yoluna müteveccihdir.

Büyük Türk milletinin arzusu ve aklı selimi ile yüksek meziyetleri, vecibeleri, idraki bize muhtelif icaplar arasında ahengi muhafaza etmek gibi çetin bir yazıfeyi kolaylastırmaktadır.

Büyük Kurultayın yeni nizamname projesinden Büyük Millet Meclisinde Cumhuriyet Halk Partisinin bir de müstakil grubunu düşündük.

Bu grubun millete yeni bir teminat hazırlayacağını ümit ediyoruz.

Aziz arkadaşlar,

Parti teşkilatımızın, Halk evlerimizin vatanın siyasi, kültürel ve içtimai teşkilatında verimli çalışmalarını her suretle teşvik ve talep etmek istiyorum.

Cumhuriyet hükümetinin

geçen Kurultaydanberi temin ettiği faydalı işleri, elinizdeki hülâsalarda teferruatle bulacaksınız.

Güzel vatanın her sahasında geniş miqyasta imar edilmesi, yükseltilmesi, güzelleştirilmesi için durmak bilmeyen bir faaliyet devam etmektedir.

Bu çalışmalarımızın neticelerini önümüzdeki senelerde göze çarpar daha parlak bir hale getireceğimize inanıyoruz.

Muhterem arkadaşlar! Önümüzdeki senelerde

nüfusumuzun çoğunu teşkil eden köylümüzün gerek tahsil ve gerekse seçim hususunda seviyesini yükseltmemiz başlıca hedefimizdir. Biz buna ehemmiyet veriyoruz ve kati olarak inanıyoruz ki köylülerimizin tahsilini ve maiyetini daha yüksek sahaya vardırırmız gün bunların her sahadaki kuvvet ve kudreti yüksek kıymetlerle artacak ve o derecede heybetli olacaktır.

Aziz arkadaşlarımız!

Memleketimizin müdafaa kudretine ötedenberi verdiğimiz ehemmiyet son misak dolayısıyla bir kat daha artmıştır. Halin en büyük tehlikesi budur.

Bu gün insanlık milletleri arasında ciddi bir ehemmiyet buhranı geçirmektedir.

Birçok milletler bugün beklenilmeyen fırtınalara ansızın maruz kalmak eedişesi içinde huzursuzdurlar.

Milletler arasındaki emniyetsizlik bu günkü halile devam edemez. Bu hal ile milletlerin birbirinin buğazlarına şursuz bir surette atılması sebep olabilir. Veyahutta aklı selim galebe ederek milletlerin huzur içinde yaşamaları için bir yol bulunabilir. Biz milletler arasında emniyetin avdet etmesini temin edecek tarihi sempati ile selâmıyacağız. Bunların hulus ile konulması lâzımdır.

Bu bahtiyar neticeye varabilmek için her milletin hakları ve vazifesi vardır.

Nüfusu çok milletler gibi nüfusu az olan milletlerin de hakkı hayatta malik olduğu na samimiyetle inanılmaldır.

Benliğine ve şuuruna sahip olan her milletin müstakıl olarak yaşaması, hakkını tanınması insanlığın sarılmaz ve müşterek bir akidesi olarak tesbit olunması lâzımdır.

Beynelmilel münasebetimiz ve müşterek emniyet davamız bizi müşerek cepheye sevk etmiştir. Biz Balkan paktını, Saadabat paktını bu samimi arzularla kuranlar danız.

Son emniyet buhranı için de Türk - İngiliz paktı hiç kimsese bir tecavüz fikri beslemeyen kendi emniyetimiz için alınmış bir taahhüttür.

Bu müşterek sulh ve emniyet idealini tahviye edecek taahhütlerden çekinmiyeceğiz.

Biz komşularımızla her türlü ihtilafı hall ettik.

Şimdi samimi olarak onların emniyet içinde yaşamalarıyla alakadarız.

Komşularımıza gelecek tehlikeleri bir adım sonra bize gelecek tehlikeler gibi önlemek

için iktidarımızda olan tedbirleri alacağız.

Size memnuniyetle söyleyebileceğim: Sovyetler Birliğiyle münasebatımız her zamandan ziyade sıcaştır. Ve karşılıklı itimada müstenittir. İki memleketin bir birinin emniyetine ve saadetine yakın ve ciddi bir alâka ile merbut olduğunu zikretmek benim için hakiki bir zevktir. Fransa ile aramızdaki yakınlığı bitmek üzere olan bir mesele - yani Hatay meselesinin hallinden sonra hiç bir kuvvet bozamiyacaktı.

İki memleket ve hükümet menfaatlerini o kadar müşterek görüyoruz

Aziz arkadaşlar; Milletler arası vaziyetinin bu günkü buhranında memleketimizin müdafaa kudretine ötedenberi verdiğimiz ehemmiyeti söylersem bunatıfı bulursunuz.

Son ittifak dolayısıyla müdafaa kudretimiz bir kat daha artmıştır. Cumhuriyet hükümeti geniş idealleri meriyette tutabilmek için Türkiyenin müdafaa kuvvetlerinin yüksek bir derecede bulunmasının hakiki ehemmiyetini müdraktır.

Bu suretle Türkiye şuurlu ve kudretli varlığıyla yalnız kendisini korumakla kalmayıp insanlık ailesine ve sulh mefkûresine hizmet ettiğine kani bulunuyor.

Bütün temennilerimize rağmen insanlık yeni bir boğazlaşma âfetine uğrarsa Türk milleti bu mücadelede kendisine düşen medeniyet ve insanîyet vazifesi ni hiç korkmadan hakkıyla bir dehşetten ürkmaden kahrmanca yapacaktır.

Türk milleti bu kıymetli yüksek ideali ve hayali menfaatleri müdafaa ile milletlere göz kamaştırarak büyük menkibeler yaratmak için tamamilen hazır ve buna tamamilen karar vermiş vaziyettedir.

Herkes için yeryüzü nimetlerinden istifade edecek bir sulh samimi temennimizdir.

Muhterem arkadaşlar! Yurt içinde masumane çalışan ve tek bir kitle halinde hakları için sahlanmağa hazır olan Türk milletinin mümessillerininiz Kahrman milletimizin varlığı insanlık için ölçülmez bir kıymet bulunmaz bir nimettir.

Arkadaşlar, Partimizin aziz anidi, vazife icabını en asil bir borç tanımaktır.

—Sonu var—

Yapılacak yeni anlaşmalar hakkında

Almanya, Fransa ve İsviçre ile evvelce akdedilmiş olan ticaret ve tediyeye anlaşmalarının yenileştirilmesi için bu günlerde mezkûr devletlere mensup mu rahhas heyetleri ile alâkâli makamlarımız mümessilleri arasında müzakerelere başlanacaktır.

Mezkûr anlaşmalar vesilesiyle Türkokofis alâkâli tüccarlarımız, ticaret ve sanayi odalarıyla temaslarda yapılmış ve muhtalalarını dinlemiştir.

Parti nedir, niçin kurulmuştur

Birinciden artan

reketi ve değişikliği yaparken de milletin menfaatlerini en iyi şekilde temin etmek lâzımdır. Bu itibarla en doğru, en olgun ve en yeni yollara ve çarelere tevessül etmek gerektir. Eğer bu yollara ve çarelere müracaat edilmiş olsaydı içtimai, siyasi ve iktisadi hayatımızı feyizli bir âriye, milleti nurlu bir yola çıkarı ve dünya milletleri müracehesinde Türkiğü yükselten bunca büyük inkılaplar ve eserler husule gelmezdi.

İşte bu yüksek gayeleri esas ve prensip itibaz eden Cumhuriyet Halk Partisi, bundan sonra da üzerine düşen milli ödevleri yapmakta kusur etmeyecek tir.

Ankara Radyosunda bugünkü program

Türkiye Radyodifüzyon postaları, Türkiye Radyo Ankara Radyosu.

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 kvv. T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kvv. T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kvv.

Sali 30/5/1939

12,30 Program

12,35 Türk müziği Pİ.

13,00 Memleket saat Ajansı ajans ve meteoroloji haberleri (Pİ)

13,15 Müzik (Karışık program - Pİ)

13,45,14 Konuşma (Kadın ajansı - Ev hayatına dair)

18,30 Program

18,35 Müzik (Operetler - Pİ)

19,00 Konuşma

19,15 Türk müziği Fasıl belediyesi yeti.)

20,00 Memleket saat Ajansı ajans ve meteoroloji haberleri

20,15 Türk müziği

1 - Udi Eşrefin Hüzzam parçası revî.

2 - Ahmet İrsoyun Hüzzam şarkı: (Hatırında kalsın)

3 - Faiz Kapancının Hüzzam şarkı: (Seni gördü bu şafak)

4 - Santur taksimi

5 - Şükû Şenezanın makâm şarkı: (Bu sevdâ ne tath)

6 - Hicaz türküsü (Bağcı İzzet üzüme)

7 - Halk türküsü: (Şu deşâri deli eli)

8 - Ali efendinin Hicaz şarkı: (Samur kaşım)

9 - Suzınak şarkı: (Sensiz celer)

10 - Musa Süreyyanın hüzzam şarkı: (Sen sanki baharın)

21,00 Konuşma

1,15 Esham, tahvilât. Kâr biyo - nukut ve ziraat borsası fiyatı)

21,25 Neşeli plâklar - R.

21,30 Müzik (Radyo Orkestrası - Şef : H. Ferit Alnar)

a) Adagio - Allegro

b) Andante

c) Mennuetto - Trio

ç) Allegro spiritoso

E. Grieg: Norveç dansları 35.

a) Allegro marcato

b) Allegretto tranpuillo e grazioso

c) Allegro moderato alla turca

ç) Allegro molto

A. Dvorak: Slav Dansları

a) Nr. 8, Grazioso e lento

b) Nr. 7, Allegro vivace

J. Brahms: Macar Dansları Nr. 5 ve 6.

22,30 Müzik (Opera Ajansı - Pİ.)

23,00 Son ajans haberleri ve yarınki program.

23,15 24 Müzik (Cazband - Pİ)

1939 İzmir enternasyonal fuarı bir milyon müşterinin uğrağıdır. Mallarınızı şimdiden hazırlayınız. 20 Ağustos - 20 Eylül

İ L Â N

İçel Defterdarlığından

Mukellefin ismi	Sanatı	Mahallesi	tarholunan vergi miktarı	Senesi	Tarih No.	İhbarnamenin tarih ve no.
Yunus Biraderler Türk Krom Anonim Şirketi	Maden işleri	Cami şerif	245 Kazanç 49 Buhran 294	1935	37	2-47 27-2-939
Karaman Çiğci bankası	Bankacılık	Mahmudiye	18. 60 Kazanç 27. 72 Buhran 166. 32 Zammı 332. 64 Yekûn	1935	2-4	2-79 23-5-939
"	"	"	226. Kazanç 45. 20 Buhran 271. 20 Yekûn	1935	2-4	2-80 23-5-939
"	"	"	56. 50 kazanç 11. 30 buhran 67. 80 Yekûn	1935	2-4	2-81 23-5-939
Rıza Emin ve Yusuf Nazmi	İthalât ve İhracat	Cami şerif	14. 50 kazanç 2. 90 buhran 2. 61 zammı 20. 01 yekûn	1935	22	2-90 26-5-939
"	"	"	18. 06 kazanç 3 61 buhran 21. 67 zammı 43. 34 yekûn	1935	22	2-89 25-5-939
"	"	"	216. 68 kazanç 43. 34 buhran 260. 02 zammı 520. 04 yekûn	1935	22	2-88 25-5-939
Serden Geçti Cemil Cemil kâmil	Barsa sımarsı	"	54 48 kazanç 10. 90 buhran 65. 38 zammı 130. 76 yekûn	1935	33	2-92 26-5-939
"	"	"	15. 68 kazanç 3. 14 buhran 18. 82 yekûn	1935	33	2-93 26-5-939
Pol Fangiratoff.	Bağırsak imalathanesi	Nusratiye	66 kazanç 13. 20 buhran 79. 20 zammı 158. 40 yekûn	1935	3-70	3-19 29-5-939
Mehmet Kılıncı	Çokorova mekez Barı	Nüzhetiye	747, 56 kazanç 543, 22 buhran 902, 00 muvazene 135, 12 H.K.Y.e 5488, 64 zammı 7816, 56 yekûn	1935	43	5-29 27-5-939
Mehmet Kılıncı	"	"	115, 71 kazanç 79, 77 buhran 140, 89 muvazene 33, 06 H.K.Y. 876, 87 zammı 1446, 30 yekûn	1936	43	5-30 27-5-939
"	"	"	15, 96 kazanç 5, 35 buhran 36, 90 muvazene 4, 56 H.K.Y. 156, 39 zammı 219, 16 yekûn	1935	43	5-31 29-5-939
Yunus biraderler	Krom madeni ocağı	Cami şerif	Mal memurluğunun 24-5-939 tarih ve 680 numaralı itiraz layıhası.			
Mehmet oğlu Mahmud Kereste mültezimi			26, 26 kazanç 10, 50 buhran 26, 26 zammı 63, 02 yekûn	1935	40	13-77
Karaman çifci bankası	banka	mahmudiye	600, 00 kazanç 120, 00 buhran 720, 00 zammı 1440, 00 yekûn	935	2-4	2-95 26-5-939
"	"	"	21, 00 kazanç 9, 90 buhran 26, 88 muvazene 131, 34 zammı 189, 12 yekûn	935	354	5-19 27-5-939

İkâmetgâh adresleri meçhul bulunan yukarıda isimleri yazılı kazanç vergisi mukelleflerine isimleri hisasında tarih ve numaraları ve vergi miktarları ile seneleri yazılı ihbarnameler, hukuk usul muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfi kanen tebliğ olunur.

ilân

İçel Nafia müdürlüğünden

1-939 mali yılı içinde devlet demir yolları için hariçten gelecek tahminen 20 bin ton inşaat malzemesinin mavnalar dan alınarak demir yolları iskelesindeki vagonlara tahmil ve vagon bulunmadığı takdirde gösterilecek depolara cins cins tefrik ve istif ile tekrar vagonlara tahmil işinin muhammen bedeli 6000 lira olup 18-5-939 tarihinden itibaren kapalı zarf usulu ile eksiltme ile kolonmuştur.

2- Eksiltme günü 5-6-939 tarihine rastlayan pazartesi saat 15 de Mersin Nafia müdürlüğünde yapılacaktır.

3 - İsteklilerin muhammen bedelin yüzde 7,5 nisbetindeki teminat miktarı olan 450 lirayı mal sandığına makbuz mukabilinde yatırmaları veya o miktar teminat mektubu ile eksiltme gününde muayyen olan saatten evvel teklif mektup larile birlikte komisyon reisliğine makbuz mukabilinde te-diye edeceklerdir. Mektupların postada gecikmesi kabul edilmez.

4 - Şartname ve diğer evrakı görmek ve fazla malûmat almak isteyenlerin Nafia müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. 19-24-30-4

i l â n

Ölçüler ve âyar Müfettişliğinden

60 lira ücretli bir memurluk münhaldir. Talip-lerin şeraiti öğrenmek için Müfettişliğimize müracaat eylemeleri ilân olunur.

26-28-30

I L A N

İçel hususi muhasebe müdürlüğünden

Cinsi	Mevkii	No	Muhammen bedeli	Muvakkat teminatı
Mağaza	Camışerif	2	90 lira	6,75
Halkevi binası	"	400	"	30
Mağaza	"	4	90	6,75
Depo	"	16	90	6,75
"	"	14	130	9,75
Mağaza	"	8	90	6,75
Vali konağı	Gözne	150	"	11,25
Dükkan	Kiremithane	142	40	3
"	"	144	40	3
"	Nusratiye	80	60	4,50
"	"	60	"	4,50

Hususi idareye ait cins, mevki, numarası, muhammen bedeli ve muvakkat teminatı yazılı 11 parça mülkün 939 icarları 5-6-939 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de ihale edilmek üzere İçel Vilâyeti daimi encümenine açık artır-maya konulmuştur. isteklilerin muvakkat teminat larile birlikte o gün belli saatte Vilayet encüme-nine baş vurmaları ilân olunur. 19-24-30-4

I L A N

Mersin Askerlik şubhesinden

1 - Haziran 939 tarihinde başlamak ve 30 Haziran 939 da bitim bulmak üzere; 1076 sayılı kanun ahkâmına göre yedek subay ve askeri memurların yoklamaları yapılacaktır.

2 - Yoklama hüviyet cüzdanı ve yedek subay tanıtma cüzdanlarını alarak gelmek lâ-zımdır.

3 - Yoklamaya gelmeyenler ve ya tahriren müracaat etmeyenler 1076 sayılı kanunun onun-cu maddesinin ikinci fıkrası mucibiince cezalan-dırılacaktır.

I L A N

Gülzar sulh hukuk hakimliğinden

Orman dairesinin gülzarın çavuşlar köyünde oturan tahtacı Şeyh İbrahim aleyhine açtığı tazminat davasının duruşmasında müddeaya aleyh hak kında yazılan davetiye verilen meşruhata göre ikâmetgâhının meçhul bulunduğu anlaşılmış ve müddeinin talebi veçhile hukuk usulü muhake-meleri kanununun 141 nci maddesi mucibiince ilâ nen tebligat yapılmasına karar verilerek duruşma 7-3-939 pazartesi günü saat 10 na talik olundu. ğından yukarıda ismi yazılı müddeaaaleyhin mez-kûr gün ve saatte Gülzar mahkemesinde bizzat hazır bulunması veya bir vekil göndermesi aksi takdirde hakkında gıyap kararı ittibaz olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İLAN

Mersin Belediye Riyasetinden

Belediye gaz deposu civarında ve halen krom Medeni depo edilmekte olan 2759 Metre murabba arazi açık artırma suretile ve üç sene müddetle kiraya verilecektir. her seneliği 300 lira hesabı üç senelik kira bedeli peşinen tediye olunacak ve gazhane iskelesinin keşif bedeli 5742 lira olan tamiratı kiracı tarafından bedelsiz olarak yapılacaktır. Talip olanların muhadden kira bedelinin yüzde yedi buçuk nisbetinde muvakkat teminatı le beraber 30-5 9:9 saat günü saat 15 de Belediye da resinde tesekkül edecek encümenine müracaat eylemeleri ilân olunur. 14 - 19 24 - 30

Üç mühim ilân

1 — Saç Losionu : Saçların sukutuna mani olur. Tuvaleti tesbit eder. Kepeği giderir. Fiyatı 75 k. dir.

2 -- Diş suyu : diş etlerini takviye edip dişleri temizler ve tesbit eder. Fiyatı 50 k. dir.

3 — Koltuk altı ve ayak terlemesine mani olur latif rayıhalı yağlı krem. Fiyatı 50 k. dir. Ütügen itiriyat mağazasında bulunurlar. 2-3

İLAN

Gözne yaylasında en güzel mevkide satılık arsa

Gözne yaylasının mezarlık mevkiinde tüccar Erdiği Mustafa evinin şimalinde tahminen dört dekar tarla satılıktır. Talip olanlar Mersinde bakkal Tarsuslu Ahmede, Göznedeki kahveci Salâhaddine müracaatları.

İLAN

Mersin Liman inhisarı Türk anonim şirketinden

Şirketimiz atelyesi kapısı yanında iki odası le birlikte kahve ocağı müzayede suretiyle kiraya verilecektir. Taliplerin şeraiti anlatmak üzere şirkete müracaatları.

İLAN

İçel vakıflar müdürlüğünden

Mahallesi	No.	Cinsi	Muhammen kıymeti Lira k.	teminat Lira k.
Mesudiye	20-18	Hane	120	9 00
Cami şerif	9-8	Mağaza	225	17 00
Nusratiye	24-00	Tabakhane	200	15 00

27-5-939 tarihinde ihalesi itan olunan emvali gayri menkulenin 939 yılı icarı müzayedesini 31-5-939 Çarçamba günü saat 14 de ihalesi yapılmak üzere temdit edilmiştir. istekli olanlar vakıflar müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

İLAN

Gülner asliye hukuk mahkemesinden

Gülner kazasının delik kaya köyünden Mehmet oğlu 324 doğumlu Alinin durak yeri hayat ve memarı ve agibeti hakkında bilgisi olanların bildiklerini ilân tarihi den itibaren bir sene zarfında Gülner asliye hukuk, hakimliğine bildirmeleri ilân olunur.

DİKKAT

SAYIN HALKIMIZA

Fındık Pınarı ve Gözne yaylalarına muntazam servisimiz başlamıştır. Sayın halkımızın her türlü istirahat ve memnuniyetini temin edeceğimizi vad eder. Muhterem halkımızın Akın garajına müracaat etmelerini temenni eylerim.

Akın garajı sahibi
Baki Harma

11-30

İçel defterdarlığından

Mükellefin ismi sanati	Mahallesi	Tarhulunan vergi miktarı	Senesi	İhbarnamenin tarih no.
Ramazan oğlu Fethi.	Cumhuriyet un fabriyası	471 14 muamele 471 14 zam	1995	1-68 25-4-939
Ramazan oğlu Fethi.	" "	147 78 muamele 531 80 zam	1935	1-69 25-5-939
Ramazan oğlu Fethi.	" "	656 20 bugdayi koruma	1935	1 73 25-5-39
"	" "	656 20 yammi	1935	1-75
"	" "	255 42 Muamele 255 42 zammı	1935	25-5-39

ikâmetgâh adresleri meçul bulunan yukarıda ismi yazılı muamele ve bugdayi koruma mükellefine tarih ve numaraları ve vergi miktarları ile seneleri yazılı ihbarnameler hukuk usulu muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikân ilânen tebliğ olunur.

İLAN

Mersin Defterdarlığından :

Kazası	Mahallesi	Mevkii	Cinsi	Sokak No.	Hane No.	Muhammen bedeli
Mersin	Bahçe	iki odalı	Ev	102	4	96 lira bir senelik
"	nüzbetiye	bir ev ma	Mutbah	162	23	72 " " "
"	Nusratiye	baraka	Ev	31	21	48 " " "
"	Bahçe	"	"	148	18	36 " " "
"	"	"	"	142	20	30 " " "
"	"	"	"	142	22	24 " " "
"	"	"	"	142	24	36 " " "
"	Mahmudiye	çarşıda	dükkan		2	140 " " "
"	Akdeniz	oteli	civarı			
"	Mahmudiye	çarşıda	dükkan		12	190 " " "
"	Akdeniz	otel	civarı			
"	Mahmudiye	M. baraka	Ev	118	54	36 " " "

Hazineye ait yukarıda cins ve numaraları yazılı 11 parça ev ve dükkanlar 1 Haziran 939 tarihinden 1 Haziran 940 tarihine kadar bir sene müddetle icare verilmek ve bedeli icarında peşin olmak üzere müzayedeye kurulmuştur.

26-939 Cuma günü saat 15 de ihalesi yapılacağından talip olanların teminat akçalarını yatırarak defterdarlıkta müteşekkil komüsyona müracaatları ilân olunur. 17 20 24-30

Osmanlı Bankası

İLAN

Memlekette tasarruf ha rekentinin inkişafına hizmet arzusunda olan Osmanlı Bankası, Aile Sandığı (Tasarruf Cüzdanı) hesabına tevdiat yapanlara kur'a keşidesi suretile aşağıdaki ikramiyeler tevzi karar vermiştir. Keşideler 25 mart ve 25 Eylül tarihinde icra olunacak ve her keşidede aşağıdaki ikramiyeler dağıtılacaktır:

Türk liralık	1 adet T. L.	1000.
4 " "	"	250.-
5 " "	"	100.-
25 " "	"	50.-
50 " "	"	25.-

Ceman 85 adet T.L. 5000. Türk liralık ikramiye.

Aile sandığı hesabındaki mevduatı kur'anın keşide edildiği tarihte tekaddümeden altı ay zarfında:

T. L. 50.- Türk lirasından aşağı düşmemiş olan her müdi bu keşidelere iştirak edecektir.

Sağlık

Eczanesi

Mersin Gümrük karşısında

her nevi Avrupa, Yerli eczayı tıbbiye ve müstahzaratı bulunur.

Güven

Sigorta Sosetesi

% 10 ratlı Aile sigortası hakkında bir misal

MİSAL

30 yaşında bir kimse 25 sene müddetle 5000 liraya sigorta olursa bu müddet zarfında her sene 193 lira ücret öder. Sigortalı vadede hayatta ise 5000 lirayı bizzat alır. Sigortalı vadeden meselâ sigorta olduğu tarihten bir sene sonra vefat ederse ailesi aşağıdaki paraları alır;

Sigortalı meblâğın % 10 u derhal.. lira 500
24 sene müddetle her sene sermayenin % 10 irad olacaktır.. 500X24 = 12000
Vade gelince sigortalı meblâğ 5000

lira 17500

Sigortalı meblâğ, ancak sigortanın vadesinde, sigortalı berhayat ise kendisine, sigortalı vadeden evvel ölmüş ise hak sahiplerine tediye edilir.

MÜMESSİLİ

Vasfi Orgun

TÜRK HAVA KURUMU

Büyük Piyangosu

ikinci keşide : 11 HAZİRAN 1939 dadır.

Büyük ikramiye

45,000 lira

AYRICA :

1	Mükafat	20.000 Lira	30	İkramiye (500)	15.000 Lira
1	"	10.000 "	60	" (200)	12.000 "
1	İkramiye	45.000 "	100	" (100)	10.000 "
1	"	15.000 "	400	" (50)	20.000 "
1	"	12.000 "	600	" (30)	18.000 "
1	"	10.000 "	800	" (20)	16.000 "
2	" (3000)	6.000 "	2.000		213.000 "
4	" (1000)	4.000 "			

Sebze-meyve ve tezyinat

Bahçeleri meraklılarına

Bu sene havalar rutubetli gittiğinden Fasulya lerde güllerde ve portakallarda zenk denilen püseronlarla kırmızı ve beyaz koşnillerin birdenbirdi çoğaldığını domates, kabak, hiyar gibi sebzelerin güllene ve mildyo gibi nebati hastalıklara tutulduklarını görüyoruz.

Bahçelerin her türlü hasarattan ve hastalıklardan kurtarılması için en son sistem makinele-re tesirli ilaçlar getirterek teşkilât yapmış olan Ziraat Mühendisi Murad Aylek bu günden itibaren işe başlamıştır. Alâkadarların Yeni Mersin Gazetesi idarehanesinde Ziraat Mühendisi Murad Aybek adresine müracaatları ilân olunur.

Yeni Mersin Basımevinde Basılmıştır